

Schwarz-Schilling: Nevladine organizacije moraju izvršiti pritisak na političare i zahtijevati njihovu odgovornost

Nevladine organizacije (NVO) nude građanima u Bosni i Hercegovini način da se uključe u politički život – čak i ako su isfrustrirani nedostacima u politici koju provode stranke, rekao je visoki predstavnik i specijalni predstavnik EU, Christian Schwarz-Schilling, grupi aktivista iz reda građanskog društva koji su se danas sastali u zgradi parlamenta BiH.

“Suočavamo se sa deprimirajućim i opasnim začaranim krugom. Političari su skandalozno ravnodušni prema interesima i težnjama birača. Zbog toga je sve više birača koji su ravnodušni kada je riječ o sudjelovanju u političkom životu. A to političare, zauzvrat, čini ravnodušnima prema interesima i težnjama birača,” rekao je gosp. Schwarz-Schilling u toku sastanka koji je organizovao Grozd (Građansko organizovanje za demokratiju), nevladina organizacija koja od političkih stranaka zahtijeva da u toku predizborne kampanje daju svoje odgovore na praktične probleme sa kojima se birači suočavaju.

“Brojke su zastrašujuće – i u demokratskom smislu neodržive,” rekao je visoki predstavnik i specijalni predstavnik EU. “Odziv birača u Bosni i Hercegovini stalno se smanjivao, sa skoro 2,4 miliona glasača 1996. godine na manje od 1,3 miliona u 2002. godini. Zemlja je opterećena političkom strukturom koja se čini nesposobnom ili nespremnom da izradi i obrazlaže političke programe, i takve političke strukture odgovaraju,

ali i ovise o sve manjem biračkom tijelu, koje ne predstavlja većinu.”

Postoje dva odgovora na to, rekao je. “Prvi je da kažete, dođavola sve, neću ni glasati. A drugi je da strankama kažete sljedeće: imate mana, ali vi ste sve što imamo i pokušaću vas učiniti boljima.”

Dodao je da je *Grozd* – kroz efikasnu medijsku strategiju – uvjerio oko 40 stranaka da daju odgovore na paket koji sadrži 12 zahtjeva građana. “Iskoristili ste medije da skrenete pažnju na nepostojanje političkih prijedloga u predizbornom periodu i istakli ste pitanja koja su izuzetno značajna za sve građane – zaposlenost, siromaštvo, zdravstvena zaštita, penzije, obrazovanje, kriminal, korupcija, članstvo u EU itd. Pomogli ste da politički programi postanu bitni širokim slojevima društva – nešto što političke stranke očigledno nisu bile u stanju učiniti same.

Budući da će lideri koji budu izabrani 1. oktobra preuzeti odgovornost za budućnost Bosne i Hercegovine i voditi je ka Evropi nakon zatvaranja OHR-a sljedeće godine, gosp. Schwarz-Schilling je ponovio svoju poruku da: “Svi koji odluče da ne iskoriste priliku koja im se nudi na izborima, dozvolice drugima da odlučuju o njihovoj budućnosti.”

Nakon izbora, rekao je, nevladine organizacije moraće izvršiti pritisak na političare da učine prave stvari. Oni će usvajati reforme koje Bosnu i Hercegovinu približavaju Evropi i vode ka prosperitetu samo “ako ih vi na to budete tjerali,” rekao je visoki predstavnik i specijalni predstavnik EU. “Vi koji razumijete stvarne probleme sa kojima se građani ove zemlje suočavaju moraće ponuditi ideje za pronalaženje rješenja. Moraćete pomoći u razvijanju tih ideja. Moraćete lobirati za njihovo usvajanje. I to ćete morati raditi u svakoj mogućoj oblasti.”

Rekao je da je uloga nevladinih organizacija i u tome da

doprinesu debati o ustavnoj reformi koja će uslijediti poslije izbora. Potrebne su nam ideje. Potrebna nam je rasprava o ovoj temi. Potreban nam je angažman kakav samo aktivisti iz civilnog društva mogu pružiti.”

“Nema političara u Bosni i Hercegovini koji bi osporio osnovnu premisu da vlast pripada građanima,” zaključio je visoki predstavnik i specijalni predstavnik EU. “U tom kontekstu, smatram da su građani jednako kao i političari odgovorni za razočaravajuće rezultate političkog sistema u proteklih deset godina. Jer vlast pripada građanima samo ukoliko građani uzmu vlast. Ukoliko to ne učine, političari će je sa zadovoljstvom zadržati za sebe.”

Puni tekst govora visokog predstavnika i specijalnog predstavnika EU može se naći na www.ohr.int